

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av kyrkolagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det till kyrkolagen fogas en bestämmelse genom vilken vissa bestämmelser i överenskommelsen av den 24 oktober 1990 om nordisk arbetsmarknad sätts i kraft, och en bestämmelse genom vilken kyrkligt ändringssökande förbjuds i vissa ärenden som faller inom området för konkurrensrådets behörighet. Sam-

tidigt görs en ändring som gäller kyrkostyrelsens uppgifter i anslutning till tillämpningen av det nämnda avtalet samt förtydligas bestämmelserna om sökande av ändring.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Den nordiska arbetsmarknadsöverenskommelsen

I Finland infördes ett system som överensstämmer med Europeiska gemenskapernas råds direktiv (89/48/EEG) om erkännande av examensbevis över högre utbildning omfattande minst tre års studier genom lagen om erkännande av examensbevis som tilldelats medborgare i stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (1597/1992). Namnet på lagen har senare ändrats till lag om erkännande av examensbevis som tilldelats medborgare i stater inom Europeiska gemenskapen och vidare till lag om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen. I lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför (531/1986) ingår bestämmelser om den behörighet dessa studier ger för offentlig tjänst eller befattnings-

Dessa lagar har inte gällt kyrkan. Eftersom kyrkan är ett offentlighetsrättsligt samfund, mås-

te den anpassa sin lagstiftning så att den överensstämmer med de nämnda lagarna. Till 6 kap. kyrkolagen (1054/1993) har därför fogats en ny 2 a § om den behörighet som utländska studier och examina ger. Andringen av terminologin och utvidgningen av tillämpningsområdet till följd av att Finland anslöt sig till Europeiska unionen genomfördes i kyrkolagstiftningen 1997.

Enligt den nordiska arbetsmarknadsöverenskommelse som det nu föreslås att kyrkolagen skall omfatta får en person som är medborgare i Danmark, Finland, Island, Norge eller Sverige och som i något av dessa land har genomgått en för yrkesutövning eller anställning kompetensgivande högre utbildning omfattande minst tre års studier, också rätt att utöva yrke eller behörighet för anställning i det övriga Norden enligt de villkor som närmare fastställs i överenskommelsen. Överenskommelsen gäller inte de yrkesgrupper som omfattas av andra nordiska arbetsmarknadsöverenskommelser. Med högre utbildning avses utbildningar till vilka de normala antagningsvillkoren utgörs av en

allmän eller yrkesinriktad gymnasial utbildning. I fråga om behörighetsvillkoren för offentliga tjänster och befattningar sattes överenskommelsen i kraft genom lagen om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen mellan de nordiska länderna om nordisk arbetsmarknad för personer som genomgått en behörighetsgivande högre utbildning omfattande minst tre års studier (651/1998), nedan lagen om införande. Med offentlig tjänst avses i lagen tjänst hos staten, en kommun eller samkommun samt tjänst och befattning hos en självständig offentlighetsrättslig anstalt och med offentlig befattning ett uppdrag i arbetsförhållande hos en kommun eller en samkommun.

För att påvisa behörigheten behövs inte i de fall som avses i överenskommelsen ett sådant beslut om behörighet för en tjänst eller en uppgift som fattats med stöd av lagen om genomförande av en generell ordning för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen, och inte heller ett sådant beslut om jämställande av högskolestudier med i Finland bedrivna högskolestudier som fattas med stöd av lagen om den tjänstebehörighet som högskolestudier utomlands medför. Överenskommelsen omfattar också de nordiska länderna Island och Norge, som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen, men som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Enligt lagen om införande hör inte tjänster inom kyrkan till lagens tillämpningsområde. Eftersom kyrkan är ett offentlighetsrättsligt samfund, måste överenskommelsen införas i kyrkolagstiftningen på motsvarande sätt som den generella ordningen för erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen. Därför föreslås att ett moment om tillämpningen av lagen om införande fogas till 6 kap. 2 a § kyrkolagen. Enligt förslaget skall 22 kap. 2 § 6 a punkten om kyrkostyrelsens uppgifter kompletteras så, att den också omfattar fattande av beslut om den behörighet som de examina som avses i arbetsmarknadsöverenskommelsen medför. Kyrkostyrelsens beslut kan överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

Enligt lagen om införande kan en myndighet kräva att en person som söker en tjänst uppfyller de särskilda villkor som enligt överenskommelsen kan ställas. Villkoren får dock inte vara strängare än de villkor som får ställas enligt lagarna och förordningarna om genomförande av en generell ordning för

erkännande av examina inom Europeiska gemenskapen.

1.2. Rättsskyddsmedel i frågor som gäller upphandling

Enligt gällande bestämmelser är det möjligt att söka ändring i ett beslut om offentlig upphandling som fattats av en myndighet inom kyrkan eller i en församling, liksom också i andra beslut, genom kyrkliga besvär. Ärendet kan också i enlighet med lagen om offentlig upphandling (1505/1992) avgöras av konkurrensrådet. Det finns alltså två olika rättsskyddsmedel enligt två olika lagar. När lagen om offentlig upphandling stiftades var avsikten att koncentrera rättsskyddsmedlen till konkurrensrådet. Genom en bestämmelse som har fogats till 9 a § 4 mom. lagen om offentlig upphandling har möjligheten att överklaga med stöd av kommunallagen (356/1995) eller förvaltningsprocesslagen (586/1996) begränsats. Problemet som uppstår är om bestämmelser om överklagandet av ett beslut om upphandling som fattas av kyrkan eller en församling skall tas in i kyrkolagen eller i lagen om offentlig upphandling.

Kyrkolagen intar på grund av lagstiftningsordningen en särställning i jämförelse med andra lagar. Därför måste en bestämmelse om begränsning av ändringssökandet tas in i kyrkolagen.

Begränsningsbestämmelsen som tas in i 24 kap. kyrkolagen som en ny 5 c § utesluter besvär som anförs på laglighetsgrund när upphandlingen har skett i strid med bestämmelser, föreskrifter, lagstiftning eller avtal som avses i lagen om offentlig upphandling eller 9 § 1 mom. När beslutet har fattats i fel ordning, överskrider myndighetens befogenhet eller strider mot någon annan lag än lagen eller förordningen om offentlig upphandling, anförs i enlighet med kyrkolagen kyrkliga besvär över beslut som fattats av en myndighet inom kyrkan eller i en församling också när ärendet gäller offentlig upphandling. Begränsningsbestämmelsens tillämpningsområde motsvarar förbudet i 9 a § 4 mom. lagen om offentlig upphandling mot att med stöd av kommunlagen eller förvaltningsprocesslagen överklaga ett ärende som faller inom området för konkurrensrådets behörighet på den grunden att beslutet strider mot lagen om offentlig upphandling.

I 24 kap. 6 § kyrkolagen bestäms om be-

svärmyndigheter. Enligt 1 mom. är domkapitlet besvärmyndighet i beslut av en myndighet i en församling eller kyrklig samfällighet samt i vissa besvär över förättandet av val, om inte något annat stadgas i samma paragraf. Enligt 2 mom. anförs besvär över beslut av ett domkapitel eller kyrkostyrelsen hos högsta förvaltningsdomstolen. Med stöd av 24 kap. 5 a § är dock försäkringsdomstolen besvärinstans i ärenden som gäller kyrkostyrelsens beslut i pensionsärenden. Det föreslås att 24 kap. 6 § 1 mom. förtydligas så, att de i momentet nämnda myndigheterna skall vara besvärinstanser om inte annat bestäms i kyrkolagen. Bestämmelsen i 2 mom. flyttas till 1 mom.

2. Propositionens verkningar, beredning och ikraftträdande

Propositionen har inga ekonomiska verkningar och inte heller några verkningar i fråga om personal och organisation.

Ändringarna har beretts i kyrkostyrelsen och kyrkomötets lagutskott. Lagutskottet och kyrkomötet har gett utlåtande om ändringarna.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfast.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av kyrkolagen

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i kyrkolagen av den 26 mars 1993 (1054/1993) 24 kap. 6 § 2 mom., ändras 6 kap. 2 a § 3 mom., 22 kap. 2 § 1 mom. 6 a-punkten och 24 kap. 6 § 1 mom., av dessa lagrum 6 kap. 2 a § 3 mom. och 22 kap. 2 § 1 mom. 6 a-punkten sådana de lyder i lag 59/1996, och fogas till 6 kap. 2 a §, sådan den lyder i nämnda lag 59/1996 och i lag 1303/1997, ett nytt 3 mom., varvid ändrade 3 mom. blir 4 mom., och till 24 kap. en ny 5 c § som följer:

6 kap.

Tjänsteinnehavare och arbetstagare

A. Allmänna stadganden

2 a §

Studier och examensbevis från utlandet

På medborgare i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige, tillämpas utöver de lagar som nämns i 1 mom. och 2 mom. lagen om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen mellan de nordiska länderna om nordisk arbetsmarknad för personer som genomgått en behörighetsgivande högre utbildning omfattande minst tre års studier (651/1998).

I kyrkoordningen ingår närmare bestäm-

melser om hur de lagar som nämns i 1-3 mom. skall tillämpas vid beslut om behörighet för tjänster i kyrkan, i en församling eller en kyrklig samfällighet.

22 kap.

Kyrkostyrelsen, kyrkans centralfond och kyrkans avtalsdelegation

2 §

Kyrkostyrelsens uppgifter

På kyrkostyrelsen ankommer, om inte något annat stadgas eller bestäms i denna lag eller i kyrkoordningen

6 a) att besluta om erkännande och jämställande av sådana studier eller sådan utbildning eller yrkespraktik utomlands som

avses i 6 kap. 2 a §, samt om den behörighet som i sistnämnda lagrum avsedda examina medför;

---

24 kap.

Underställning och ändringssökande

5 c §

Besvärstförbud i ärenden som faller inom ramen för konkurrensrådets behörighet

Ändring i ett sådant beslut av en myndighet i en församling eller i en kyrklig samfällighet, av ett domkapitel eller av kyrkostyrelsen som gäller upphandling får inte sökas på den grunden att beslutet strider mot lagen om offentlig upphandling (1505/1992), om prövningen av ärendet faller inom området för konkurrensrådets behörighet.

Helsingfors den 12 maj 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

6 §

Besvärsmyndigheter

Besvär anförs, om inte något annat bestäms i denna lag,

1) hos kyrkorådet eller församlingsrådet över beslut av direktioner, kapellråd och distriktsråd samt över sådana beslut som fattats av kyrkorådet eller församlingsrådets ordförande eller vice ordförande eller en tjänsteinnehavare med stöd av 10 kap. 4 § 2 mom.,

2) hos domkapitlet över beslut av en annan myndighet i en församling eller i en kyrklig samfällighet samt över prästval, församlingsval och val av ombud till kyrkomötet, och

3) hos högsta förvaltningsdomstolen över beslut av ett domkapitel eller kyrkostyrelsen.

Denna lag träder i kraft den

Kulturminister *Suvi Lindén*

Lag**om ändring av kyrkolagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i kyrkolagen av den 26 mars 1993 (1054/1993) 24 kap. 6 § 2 mom.,
ändras 6 kap. 2 a § 3 mom., 22 kap. 2 § 1 mom. 6 a-punkten och 24 kap. 6 § 1 mom.,
 av dessa lagrum 6 kap. 2 a § 3 mom. och 22 kap. 2 § 1 mom. 6 a-punkten sådana de lyder i
 lag 59/1996, och
fogas till 6 kap. 2 a §, sådan den lyder i nämnda lag 59/1996 och i lag 1303/1997, ett nytt
 3 mom., varvid ändrade 3 mom. blir 4 mom., och till 24 kap. en ny 5 c § som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

6 kap.

Tjänsteinnehavare och arbetstagare**A. Allmänna stadganden**

2 a §

Studier och examensbevis från utlandet

På medborgare i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige, tillämpas utöver de lagar som nämns i 1 mom. och 2 mom. lagen om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen mellan de nordiska länderna om nordisk arbetsmarknad för personer som genomgått en behörighetsgivande högre utbildning omfattande minst tre års studier (651/1998).

I kyrkoordningen ingår närmare bestämmelser om hur de lagar som nämns i 1 och 2 mom. skall tillämpas vid beslut om behörighet för tjänster i kyrkan, i en församling eller en kyrklig samfällighet.

I kyrkoordningen ingår närmare bestämmelser om hur de lagar som nämns i 1—3 mom. skall tillämpas vid beslut om behörighet för tjänster i kyrkan, i en församling eller en kyrklig samfällighet.

22 kap.

Kyrkostyrelsen, kyrkans centralfond och kyrkans avtalsdelegation

2 §

Kyrkostyrelsens uppgifter

På kyrkostyrelsen ankommer, om inte något annat stadgas eller bestäms i denna lag eller i kyrkoordningen

6 a) att besluta om erkännande och jäm-

2 §

Kyrkostyrelsens uppgifter

På kyrkostyrelsen ankommer, om inte något annat stadgas eller bestäms i denna lag eller i kyrkoordningen

6 a) att besluta om erkännande och jäm-

Gällande lydelse

ställande av sådana studier eller sådan utbildning eller yrkespraktik utomlands som avses i 6 kap. 2 a § 1 och 2 mom.,

Föreslagen lydelse

ställande av sådana studier eller sådan utbildning eller yrkespraktik utomlands som avses i 6 kap. 2 a §, *samt om den behörighet som i sistnämnda lagrum avsedda examina medför;*

24 kap.

Underställning och ändringssökande

5 c §

Besvärsförbud i ärenden som faller inom ramen för konkurrensrådets behörighet

Ändring i ett sådant beslut av en myndighet i en församling eller i en kyrklig samfällighet, av ett domkapitel eller av kyrkostyrelsen som gäller upphandling får inte sökas på den grunden att beslutet strider mot lagen om offentlig upphandling (1505/1992), om prövningen av ärendet faller inom området för konkurrensrådets behörighet.

6 §

Besvärsmyndigheter

Besvär över ett beslut av en myndighet i en församling eller kyrklig samfällighet samt över prästval, församlingsval och val av ombud till kyrkomötet anförs hos domkapitlet, om inte något annat stadgas i denna paragraf. Över beslut av direktioner, kapellråd och distriktsråd samt över ett sådant beslut av kyrkorådets eller församlingsrådets ordförande eller vice ordförande eller en tjänsteinnehavare som grundar sig på åt honom enligt 10 kap. 4 § 2 mom. anförtrodd beslutanderätt, anförs besvär hos kyrkorådet eller församlingsrådet i fråga.

Över beslut av ett domkapitel eller kyrkostyrelsen anförs besvär hos högsta förvaltningsdomstolen.

Över ett beslut som skall underställas anförs besvär hos underställningsmyndigheten.

6 §

Besvärsmyndigheter

Besvär anförs, om inte något annat bestäms i denna lag,

1) hos kyrkorådet eller församlingsrådet över beslut av direktioner, kapellråd och distriktsråd samt över sådana beslut som fattats av kyrkorådet eller församlingsrådets ordförande eller vice ordförande eller en tjänsteinnehavare med stöd av 10 kap. 4 § 2 mom.,

2) hos domkapitlet över beslut av en annan myndighet i en församling eller i en kyrklig samfällighet samt över prästval, församlingsval och val av ombud till kyrkomötet, och

3) hos högsta förvaltningsdomstolen över beslut av ett domkapitel eller kyrkostyrelsen.

(2 mom. upphävs)

Denna lag träder i kraft den